

Plan för allmänna vattentjänster (vattentjänstplan)

Samrådsredogörelse

Inledning

Allmänt

Samrådsredogörelsen sammanfattar inkomna synpunkter från samråd av vattentjänstplanen samt redovisar förslag och motiveringar till hur synpunkterna ska beaktas under den fortsatta hanteringen av planen.

Samrådsrets

Samråd har skett med Länsstyrelsen enligt särskilt utskick samt allmänheten. Samrådet skedde under tiden 18 mars – 22 april 2024. För information till allmänheten har vattentjänstplanen under samrådstiden funnits tillgänglig på kommunens webbplats med E-tjänst för synpunkter samt i kommunhusets entré och på biblioteket i Djurås.

Inkomna yttranden

Under samrådet inkom endast en yttrande, detta från Länsstyrelsen Dalarna.

Yttrande	Kommentar
Länsstyrelsen	
Den kommunala VA-försörjningen beskrivs endast övergripande varför det inte framgår hur vattentjänstplanen överensstämmer med översiktsplan, riktlinjer för bostadsförsörjning och ej exploaterade detaljplaner. Det bör framgå hur vattentjänstplanen förhåller sig till översiktsplanens ställningstaganden om planerad mark- och vattenanvändning.	<i>Mer information om översiktsplanen återfinns i kommunens VA-översikt. Avsnitt 1.3 kompletteras dock med kortfattad beskrivning av hur vattentjänstplanen förhåller sig till översiktsplanen.</i>

<p>Länsstyrelsen anser att avsnitt 1.4 kan vara kvar, även i den slutgiltiga versionen. Vad gäller den bedömning som beskrivs i 1.4.1 anser Länsstyrelsen att det endast är behovet utifrån människors hälsa eller miljön som är avgörande för om kommunen är skyldig att hålla med vatten och avlopp. Ekonomiska förutsättningar ska inte ligga till grund för kommunens bedömning.</p>	<p><i>Avsnitt 1.4 behålls i vattentjänstplanen med något redigerad ingress. Ekonomiska förutsättningar har inte utgjort en grund i den behovsbedömning vars metodik beskrivs i kapitel 1.4.1. Ekonomiska förutsättningar har använts som ett delkriterie i prioriteringsarbetet vid genomlysning av de olika områdena, vilket framgår av beskrivningen i kapitel 1.4.1. Avgörande för om kommunen är skyldig att hålla med vatten och avlopp är om det i ett större sammanhang finns ett behov till skydd för människors hälsa och /eller miljö. Kapitlet justeras inte.</i></p>
<p>Länsstyrelsen vill uppmanera kommunen att lyfta in kartor i vattentjänstplanen. Kartor ökar förståelsen för de som inte har lokalkännedom.</p>	<p><i>Kapitel 3.3 Utredningsområden kompletteras med en karta där nämnda utredningsområden är översiktligt markerade.</i></p>
<p>Av protokollsutdraget (KS § 19 2023/124 2024-02-20) går att utläsa att samråd och granskning hålls samtidigt. Processen för en vattentjänstplan ska enligt lagen om allmänna vattentjänster innehålla ett samråd med myndigheter och berörda fastighetsägare med möjlighet till yttrande, följt av en utställning av planen med möjlighet till granskning av hur inkomna yttranden beaktats.</p>	<p><i>Synpunkten är noterad och åtgärdas genom att vattentjänstplanen ställs ut för granskning under vintern 2024/2025.</i></p>
<p>Länsstyrelsen vill uppmana kommunen att både tidsätts och peka ut ansvarig funktion för de åtgärder som listas. Genom tidssättning och utpekad ansvarig ökar chansen att åtgärderna blir av och det underlättar även uppföljningen. Det samma gäller utredningen av utredningsområden samt bevakning av bevakningsområden. Hur ofta,</p>	<p><i>Länsstyrelsen efterlyser tydlighet i uppföljningen av utpekade åtgärder samt tidsplan. När den är antagen är avsikten att Vattentjänstplanen, så som övriga handlings- och åtgärdsplaner, kommer att hanteras i verksamheternas årliga planerings- och budgetprocess. Den arbetsgrupp för VA-frågor som finns i kommunen säkerställer att så sker.</i></p>

<p>och av vem, ska utpekade bevakningsområden ses över?</p>	<p><i>Åtgärderna kommer i och med detta ses över i alla fall årligen. En vattentjänstplan ska också aktualitetsprövas vart fjärde år vilket innebär att utrednings- och bevakningsområden ses över och justeras minst vart fjärde år utifrån genomförda utredningar och övrig information som tillkommit under planperioden.</i></p>
<p>Länsstyrelsen vill lyfta att det är av stor vikt att beakta totalförsvarsplaneringen i arbetet med vattenförsörjningen samt att det kan finnas behov av sekretess vid känsliga uppgifter. Viktigt att en bedömning görs av vad som kan vara med i en vattentjänstplan, som ska vara ett dokument som är tillgängligt för allmänheten.</p>	<p><i>Gagnefs kommun instämmer i vikten av att beakta totalförsvarsplaneringen vid framtagande av planer och program. En bedömning har gjorts av vilken typ av information som kan vara känslig att dela i en vattentjänstplan, kartor med och detaljerad information om kommunens VA-anläggningar finns därför inte med i planförslaget.</i></p>
<p>De flesta ledningsnät har ofta stort inläckage och det är inte ovanligt att det finns felkopplade tak- och dräneringsledningar. Dessa har ofta stor inverkan på flödet till reningsverket och är beroende av nederbördsmängden. Länsstyrelsen anser att skyfallsanalysen bör kompletteras med ovanstående risker, åtminstone till framtida vattentjänstplaner.</p>	<p><i>Det stämmer som Länsstyrelsen skriver att problemen med tillskottsvatten i ledningsnätet inte är med i analysen i Skyfallsbedömningen. Den avvägningen gjordes då vi tidigt i arbetet gjorde bedömningen, att ytterligare informationsinhämtning måste ske för att det ska vara möjligt. I avsnittet Handlingsplan 2.2.1 (Åtgärder) omnämns dock som ett av de första prioriterade åtgärdsområdena att analys av tillskottsvatten kommer utföras för att få mer information kring problematiken, omfattning och uppkomst.</i></p>
<p>När det gäller det nya andra stycket i § 6 LAV ("flexiblare behovsbedömning") ser Länsstyrelsen att det finns en risk att områden lyfts ut från kommunens utbyggnadsplan trots att området framöver kan behöva omfattas av verksamhetsområde för VA. Utifrån Länsstyrelsen</p>	<p><i>Länsstyrelsen påpekar, i fråga om den flexibla behovsbedömningen i LAV, att ett område enbart kan undantas från kommunalt ansvar om det finns intresse hos de boende att ha enskild lösning.</i></p>

bedömning kan ett § 6- område enbart undantas från kommunalt ansvar om det finns intresse hos de boende att ha en enskild lösning. Om det framöver skulle uppstå problem som inte går att lösa enskilt eller om viljan att lösa VA- frågan enskilt saknas bland de boende kan kommunen ändå bli ansvarig för vatten och avlopp. Länsstyrelsen motsätter sig inte på något vis att kommunerna undantar områden utifrån andra stycket i § 6 LAV, men vill passa på att dela med sig av sin syn på förutsättningarna samt sina farhågor.

Vi delar inte denna syn på intresse för enskild lösning som en parameter, utan menar att det handlar om förutsättningarna. Gagnefs kommun tolkar LAV § 6 så att behovsbedömningen utifrån den nya skrivningen i LAV är flexiblare utifrån aspekten att kommunen - före beslut om utbyggnad av kommunalt VA - först ska ta hänsyn till om det finns förutsättningar för att möta behoven av vattentjänster genom en enskild anläggning, som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Det tydliggörs genom ändringen i lagen att även om vattenförsörjning och avlopp behöver ordnas i ett större sammanhang kan detta behov under vissa förutsättningar tillgodoses genom en enskild anläggning. Ändringen syftar på så sätt till att underlätta för bostadsbyggande på landsbygden. Tillägget är inte avsett att ändra kommunens grundläggande ansvar för att ordna vattentjänster om det finns ett behov av att göra detta i ett större sammanhang. Ändringen ger dock utrymme för en flexiblare bedömning av hur behovet inom ett område kan tillgodoses, under vissa förutsättningar och med hänsyn taget till skyddet för människors hälsa och miljön.

Vi har i arbetet med planen gjort en genomlysning av de områden där behov av vattentjänster föreligger enligt rekvisiten i LAV § 6 och för dessa områden, gjort en bedömning kring om det i respektive område finns förutsättningar för att kunna tillgodose behoven med enskilda anläggningar.

	<i>I de fall där det konstateras att förutsättningarna inte är sådana att behoven går att tillgodose med enskilda anläggningar sett till miljö och hälsa, blir det tydligt att det krävs en utbyggnation av kommunalt VA. För Gagnefs kommun har dock inget utbyggnadsområde identifierats för denna planperiod.</i>
--	--

Ställningstagande

Inkomna samrådssynpunkter medför följande ändringar.

- Kapitel 1.3 Ett förtydligande av förhållandet mellan vattentjänstplan och översiktsplan läggs till.
- Kapitel 1.4 behålls i slutversionen med något justerad ingress.
- Kapitel 3.3 Utredningsområden kompletteras med en karta.
- Vattentjänstplanen ställs ut för granskning vintern 2024/2025.

Länsstyrelsen har därmed delvis kvarstående synpunkter, förtydliganden gällande dessa synpunkter i tabellen ovan redovisar varför dessa synpunkter inte medfört justeringar.